

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8063/2560

พนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดตรัง โจทก์ นางอารี ช่วยเกลี้ยง โจทก์ร่วม นางสาวกชมนตร์หรือ โคม ฦ พัทลุงจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 288, ป.อ. มาตรา 371,

พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 144, ป.อ.

มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 75, ป.อ. มาตรา 78,

พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่จำเลยมาหาผู้ตายที่บ้าน พ. เชื่อว่าเพื่อมาพูดคุยเรื่องที่ผู้ตายโพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กตำหนิ จำเลย มิใช่เป็นเรื่องที่จำเลยอ้างว่า เหตุที่มาหาผู้ตายที่บ้าน พ. เพราะถูกผู้ตายถิรถจกรยานยนต์ของจำเลย เพราะเมื่อจำเลยมาถึงบ้าน พ. พ. ได้ยินจำเลยกับผู้ตายโต้เถียงกันเกี่ยวกับการโพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊กที่ผู้ตายตำหนิจำเลย มิใช่โต้เถียงเรื่องที่ผู้ตายถิรถจกรยานยนต์ของจำเลย แต่อย่างใด กรณีจึงมิใช่ผู้ตายเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อเหตุวิวาททำร้ายจำเลยก่อน แต่พฤติการณ์ที่ผู้ตายบอกจำเลยให้นำกระเป๋าสะพายไปเก็บที่รถจักรยานยนต์ เมื่อจำเลยหันหลังกลับมาผู้ตายหยิบท่อพลาสติกพีวีซีขนาดยาว 3.50 เมตร ด้วยมือทั้งสองข้างตีที่แขนซ้ายและลำคอของจำเลยจนปรากฏรอยเขียวช้ำ แสดงว่าผู้ตายใช้ท่อพลาสติกพีวีซีตีจำเลยโดยแรงและเป็นฝ่ายเริ่มทำร้ายจำเลยก่อน แต่เมื่อพิจารณาอาวุธที่ผู้ตายใช้เป็นท่อพลาสติกกลวง น้ำหนักไม่มาก ไม่สามารถใช้ทำอันตรายแก่ชีวิตได้ในทันทีทันใด และตีเพียง 1 ครั้ง แม้จำเลยจะมีสิทธิป้องกันตนให้พ้นจากภัยอันตราย ซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายของผู้ตายและเป็นภัยที่ถึงตัวแล้ว แต่จำเลยก็สามารถหาวิธีป้องกันภัยอันตรายให้เหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งคดี การที่จำเลยใช้ปืนพกจ้องเล็งไปที่ลำตัวในระดับหน้าอกของผู้ตายซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญแล้วยิงไป 1 นัด กระสุนปืนถูกผู้ตายบริเวณราวนมด้านซ้าย หัวกระสุนปืนทะลุเข้าหัวใจ ทะลุออกบริเวณใต้ชายโครงด้านซ้ายจึงเป็นกรณีที่จำเลยป้องกันตนเองเกินกว่ากรณีจำเป็นต้องป้องกัน และไม่ใช่ว่ากระทำให้ด้วยความตื่นเต้นตกใจกลัว ถือได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้ตาย แต่เป็นการกระทำอันเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 288, 371 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 4, 7, 8 ทวิ, 72, 72 ทวิ จำเลยให้การรับสารภาพในข้อหาฆ่าผู้อื่นและพาอาวุธปืน ส่วนข้อหาฆ่าผู้อื่นจำเลยให้การปฏิเสธโดยอ้างเหตุป้องกัน แต่ก่อนสืบพยาน จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นปฏิเสธทุกข้อหา ระหว่างพิจารณา นางอารี มารดาของนางสาวกชมนตร์ผู้ตาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตเฉพาะข้อหาฆ่าผู้อื่น ส่วนข้อหาฆ่าผู้อื่นและพาอาวุธปืน โจทก์ร่วมไม่เป็นผู้เสียหาย จึงไม่อนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 7, 8 ทวิ วรรคหนึ่ง, 72 วรรคสาม, 72 ทวิ วรรคสอง ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 ขณะ

กระทำความผิดจำเลยอายุ 17 ปีเศษ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 144 ประกอบ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ให้รื้อการกำหนดโทษ 2 ปี ข้อหาอื่นให้ยก โจทก์ร่วมอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ขณะกระทำความผิดจำเลยมีอายุ 17 ปีเศษ ลดมาตราส่วน โทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 จำคุก 9 ปี ทางนำสืบของจำเลย เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 6 ปี อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 142 (1) วรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ เยาวชนเขต 9 จังหวัดสงขลา นับแต่วันที่อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีเยาวชนและ ครอบครัวเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์ นอกจากนี้ที่แก้ให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริง รับฟังเป็นยุติในเบื้องต้นได้ว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ จำเลยใช้อาวุธปืนพกยิงผู้ตาย 1 นัด กระสุนปืนถูกผู้ตายบริเวณใต้ราวนมด้านซ้ายเข้าที่หัวใจ ทะลุออกใต้ชายโครงซ้ายเป็นเหตุให้ผู้ตาย ถึงแก่ความตาย สำหรับข้อหาใช้อาวุธปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและข้อหาพาอาวุธ ปืนไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและไม่มีเหตุสมควร โจทก์และ จำเลยต่างไม่ได้อุทธรณ์คดีในข้อหาดังกล่าว จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ปัญหาที่ต้อง วินิจฉัยคือ การที่ผู้ตายใช้ท่อพลาสติกพีวีซีตีจำเลย แล้วจำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายจนถึงแก่ ความตายจะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นายพันธณรงค์เบิกความว่า วันเกิดเหตุ ผู้ตายอยู่บ้านพยานตั้งแต่เช้าไม่ได้ออกจากบ้านไปที่ใดจนถึงเวลาใกล้ค่ำ จำเลยขับรถจักรยานยนต์ มีนายพันแสงนั่งซ้อนท้ายมาที่บ้านพยานถามหาผู้ตาย พยานไปตามผู้ตายออกมาพบกับจำเลย นายวุฒิพงศ์เบิกความว่า ขณะที่จำเลยมาหาผู้ตายที่บ้านนายพันธณรงค์ ผู้ตายอยู่ที่บ้านนายพันธ ณรงค์ ส่วนนายพันแสงเบิกความเจือสมทางนำสืบจำเลยว่า วันเกิดเหตุเวลาเย็น พยานกับจำเลย ขับรถจักรยานยนต์นั่งซ้อนท้ายไปด้วยกัน ระหว่างทางพบผู้ตายนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์มา กับผู้ชายคนหนึ่ง เมื่อพบกันผู้ตายใช้เท้าซ้ายถีบรถจักรยานยนต์ที่จำเลยขับ จำเลยจึงขับ รถจักรยานยนต์ติดตามผู้ตายไปถึงบ้านนายพันธณรงค์เพื่อจะถามว่าถีบรถจักรยานยนต์ของจำเลย ทำไม ขื่อนำสืบของจำเลยดังกล่าวเพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่า ก่อนเกิดเหตุ ผู้ตายเป็นฝ่ายเริ่มต้น ก่อเหตุข่มขู่รังแกจำเลยก่อน จำเลยจึงมาหาผู้ตายเพื่อปรับความเข้าใจกัน ในเรื่องนี้เห็นว่านาย พันธณรงค์กับนายวุฒิพงศ์เบิกความสอดคล้องต้องกันว่า ก่อนที่จำเลยจะมาหาผู้ตายที่บ้านนาย พันธรงค์นั้น ผู้ตายอยู่ที่บ้านนายพันธณรงค์โดยไม่ได้ออกไปที่ใด พยานทั้งสองนั่งซ้อน รถจักรยานยนต์อยู่ในที่เกิดเหตุเป็นเวลานาน ไม่เห็นผู้ตายเข้าหรือออกจากบ้านก่อนเกิดเหตุ ถ้อยคำของพยานทั้งสองที่เป็นประจักษ์พยานคนกลางจึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ ส่วนนายพันแสง เกี่ยวพันเป็นญาติกับจำเลย คำเบิกความอื่นเลยมีข้อตำหนิไม่น่าเชื่อถือยอมทำให้คำเบิกความใน ส่วนนี้ถูกกลืนรอนทอนน้ำหนักไปด้วย ข้อสำคัญคือ หากจำเลยถูกผู้ตายถีบรถจักรยานยนต์แล้ว จำเลยกับนายพันแสงขับรถจักรยานยนต์ติดตามจำเลยไม่คลาดกันจนมาถึงบ้านนายพันธณรงค์ จากนั้นจำเลยกับผู้ตายได้โต้เถียงเจรจากันจริงเชื่อว่า ประเด็นอันดับแรกที่จำเลยควรทวงถาม เหตุผลจากผู้ตายคือ เหตุใดผู้ตายจึงใช้เท้าถีบรถจักรยานยนต์ของจำเลยบนถนนสาธารณะเพราะ

อาจทำให้รถจักรยานยนต์ของจำเลยเสียหลักประสบอุบัติเหตุได้รับอันตรายแก่กายได้ แต่ข้อเท็จจริงกลับได้ความจากคำเบิกความนายพันธณรงค์กับนายวุฒิพงษ์ว่า เมื่อผู้ตายออกจากบ้านนายพันธณรงค์มาพบจำเลยได้ยืนจำเลยกับผู้ตายโต้เถียงกันเกี่ยวกับการโพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊กผู้ตายตำหนิจำเลย อันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนเกิดเหตุและในวันเกิดเหตุ ไม่ใช่โต้เถียงเรื่องที่ผู้ตายถูกรถจักรยานยนต์ของจำเลยแต่อย่างใด เมื่อไม่ปรากฏว่า จำเลยได้ตำหนิเตียนหรือโต้เถียงกับผู้ตายด้วยเรื่องดังกล่าว จึงเชื่อว่า ก่อนเกิดเหตุผู้ตายอยู่บ้านนายพันธณรงค์ไม่ได้ออกไปก่อเหตุวิวาทกับจำเลย ดังนั้น การที่จำเลยมาหาผู้ตายที่บ้านนายพันธณรงค์เชื่อว่า เพื่อที่จะมาพูดคุยเรื่องผู้ตายโพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กตำหนิจำเลยนั่นเอง กรณีจึงมิใช่ผู้ตายเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อเหตุวิวาทหว่านทำร้ายจำเลยก่อนดังที่จำเลยนำสืบ อย่างไรก็ตาม การที่จำเลยมาหาผู้ตายที่บ้านนายพันธณรงค์แล้วมีการเจรจาโต้เถียงด้วยเสียงดังบ้างในบางครั้งก็ยังไม่อาจแปลความว่า จำเลยได้เริ่มต้นก่อเหตุระรานก่อภัยขึ้นก่อน แต่พฤติการณ์ที่ผู้ตายบอกจำเลยให้นำกระเป๋าสะพายไปเก็บที่รถจักรยานยนต์บริเวณใกล้เคียง เมื่อจำเลยหันหลังกลับมา ผู้ตายหยิบท่อพลาสติกพีวีซีขนาดยาว 1.50 เมตร นายพันธณรงค์เบิกความว่า มีความกว้างรอบวงไม่ถึง 1 นิ้ว ด้วยมือทั้งสองข้างตีที่แขนซ้ายและลำคอของจำเลยจนปรากฏรอยเขียวช้ำนั้น แสดงว่าผู้ตายใช้ท่อพลาสติกพีวีซีตีจำเลยโดยแรง และเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำร้ายจำเลยก่อน แต่เมื่อพิจารณาจากอาวุธที่ผู้ตายใช้ตีทำร้ายจำเลยเป็นท่อพลาสติกกลวง น้ำหนักไม่มาก ไม่สามารถทำอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ในทันทีทันใด และตีถูกแขนจำเลยเพียง 1 ครั้ง นายพันธณรงค์เบิกความว่า ท่อพลาสติกพีวีซีของกลางไม่สามารถทำอันตรายให้ถึงแก่ความตายได้ ดังนั้น แม้จำเลยจะมีสิทธิป้องกันตนให้พ้นจากภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายของผู้ตายและเป็นภัยที่ถึงตัวแล้ว แต่จำเลยก็สามารถหาวิธีป้องกันภัยอันตรายให้เหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งคดี เนื่องจากนายพันธณรงค์เบิกความว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยกับผู้ตายยืนห่างกันประมาณ 2 ถึง 3 เมตร หากจำเลยจะใช้อาวุธปืนยังยั้งมิให้ผู้ตายกระทำการซ้ำ จำเลยก็สามารถหันกระบอกปืนไปในทิศทางอื่นที่ไม่ใช่จ้องเล็งไปที่ลำตัวของผู้ตายซึ่งเป็นอวัยวะสำคัญเป็นอันดับแรก การที่จำเลยตัดสินใจใช้ปืนพกเป็นอาวุธที่ร้ายแรงสามารถประหารชีวิตประหารทำอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ จ้องปืนในระดับหน้าอกผู้ตายแล้วยิงไป 1 นัด กระสุนปืนถูกผู้ตายบริเวณราวนมด้านซ้าย หัวกระสุนปืนทะลุเข้าตำแหน่งหัวใจ ทะลุออกบริเวณใต้ชายโครงด้านซ้ายเป็นตำแหน่งที่เป็นอวัยวะสำคัญของร่างกายที่สามารถทำให้ผู้ตายถึงแก่ความตายได้ทันที จึงเป็นกรณีที่จำเลยป้องกันตนเองเกินกว่ากรณีจำเป็นต้องป้องกัน และไม่ใช้เป็นเรื่องที่กระทำไปด้วยความตื่นเต้นตกใจกลัว เพราะขณะเกิดเหตุจำเลยมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์สามารถชักอาวุธปืนออกจากเอวและจ้องเล็งยิงผู้ตายได้ จึงต้องฟังว่า จำเลยมีเจตนาฆ่าผู้ตายแต่เป็นการกระทำอันเป็นการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 68 และ 69 ซึ่งศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ ฎีกาของจำเลยฟังขึ้นบางส่วน พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ประกอบมาตรา 69 ขณะกระทำความผิดจำเลยอายุ 17 ปีเศษ ลดมาตราส่วนโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 จำคุก 6 ปี ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสาม คงจำคุก 4 ปี อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 142 (1) วรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 จังหวัด

สงขลา นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์
นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9

องค์คณะ

สิทธิศักดิ์ วนะชกิจ · พิศล พิรุณ · สุรางคณา กมลละคร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8063/2560>